

Jord & Affald
J.nr. MST-7547-00102
Ref. kalie/asn
Den 16. februar 2016

Vejledende udtalelse om 10 m² grænsen i affaldsbekendtgørelsens kapitel 13

Miljøstyrelsen skal vejledende udtale, at det er Miljøstyrelsens fortolkning:

- *At de 10 m², der anvendes i kap. 13 i affaldsbekendtgørelsen - som en bagatelgrænse for hvornår der skal foretages screening/evt. kortlægning samt skriftligt anmeldelse til kommunen inden byggearbejdet påbegyndes - skal forstås som det horisontale fladeareal, der berøres af byggearbejdet.*

1. Indledning

Miljøstyrelsen udtaler sig normalt ikke om konkrete og/eller verserende sager, men kan dog udtale sig vejledende om principielle spørgsmål.

En vejledende udtalelse er udtryk for Miljøstyrelsens fortolkning af det pågældende regelsæt. Indholdet er alene vejledende. I tilfælde af uenighed om forståelsen af reglerne træffes den endelige afgørelse af domstolene.

Formålet med denne vejledende udtalelse er at præcisere forståelsen af bagatelgrænsen på 10 m² - den ene af affaldsbekendtgørelsens bagatelgrænser for, hvornår man skal screene for PCB¹ og anmelde byggearbejdet til kommunen.

Affaldsbekendtgørelsen fastsætter krav om screening for PCB og anmeldelse af affald ved renovering og nedrivning af bygninger og anlæg eller dele heraf, der er opført eller renoveret i perioden 1950-1977. Krav om screening skal opfyldes, når arbejdet vedrører mere end 10 m², eller når arbejdet frembringer mere end 1 ton affald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 78. Krav om anmeldelse af byggearbejder skal anmeldes til kommunalbestyrelsen, når renoveringen eller nedrivningen berører mere end 10 m², eller når arbejdet frembringer mere end 1 ton affald, jf. affaldsbekendtgørelsens §§ 80 og 83. En opmåling af, om det berørte areal er mere eller mindre end 10 m², er derfor relevant, når affaldsmængden er mindre end 1 ton.

Der er efter reglerens indførelse rejst tvivl om, hvordan de 10 m² skal opmåles. Miljøstyrelsen vil med denne vejledende udtalelse definere afgrænsningen i forhold til, hvordan man måler, om byggearbejdet vedrører mere end 10 m² og dermed udløser krav om screening og anmeldelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

Vedlagt i bilag 1 ses eksempler, der illustrerer fortolkningen af reglerne.

2. Baggrund

”Handlingsplan for håndtering af PCB i bygninger” (maj 2011) indeholder bl.a. initiativ 14 ”Miljøkortlægning og anmeldelse”. Initiativ 14 er udmøntet ved en ændring i Affaldsbekendtgørelsens kapitel 13. Heri præciseres det, at private og professionelle bygherre har pligt til identifikation af PCB i bygninger og anlæg gennem et krav om screening og kortlægning forud for nedrivning og renovering.

Specielt i forhold til PCB formaliserer reglerne den miljøkortlægning af bygninger forud for nedrivning eller renovering, som er nødvendig for at overholde den gældende lovgivning, om at man altid skal udsortere farligt affald, PCB-holdigt affald og termoruder fra bygge- og anlægsaffald.

Der blev også indført et generelt krav om anmeldelse af affald til kommunen senest to uger inden byggearbejdet påbegyndes. Både kravet om screening og anmeldelse indeholder bagatelgrænser på 10 m² eller 1 ton affald.

Det er fortsat et krav, at farligt affald skal anmeldes til kommunen, jf. affaldsbekendtgørelsen, og det er ikke omfattet af bagatelgrænsen. Det gælder f.eks., hvis indholdet af PCB er større end 50 mg PCB/kg.

Formålet med PCB-screening/-kortlægning og anmeldelse er at sikre, at PCB-holdige materialer bliver identificeret, udsorteret og håndteret korrekt, i overensstemmelse med Stockholmkonventionens og POP-forordningens bestemmelser om håndtering af PCB-holdigt affald.

Hermed reduceres risikoen for spredning af PCB og påvirkning af det omgivende miljø. Samtidig bidrager det til et bedre arbejdsmiljø og en mindre sundhedsrisiko. Der gælder særlige arbejdsmiljøregler for arbejde med farlige stoffer og farligt affald som f.eks. PCB. Det indebærer, at forekomster af farlige stoffer skal være identificeret og beskrevet inden arbejdet igangsættes. Arbejdstilsynet er myndighed på arbejdsmiljøområdet. Arbejdsmiljøloven sætter den overordnede ramme for Arbejdstilsynets virke. Arbejdsmiljøloven hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

De to bagatelgrænser på henholdsvis 10 m² og 1 ton knytter sig udelukkende til kravet om at screene og anmelde. Krav til at udsortere PCB-holdigt affald og farligt affald gælder uanset størrelsen af det berørte areal og mængden af affald, som byggearbejdet giver anledning til, jf. § 65 i affaldsbekendtgørelsen. Dvs. i praksis skal alt affald, der indeholder PCB – uanset omfanget - udsorteres og håndteres efter gældende regler for PCB-holdigt affald. Normalt sker det indledningsvis i nedrivningsforløbet ved en miljøsanering, hvor forurenede affald fjernes og køres til behandling/deponi.

En væsentlig kilde til PCB er fugerne. Det er estimeret, at PCB-holdige fuger tegner sig for små 60 % af den resterende mængde PCB i den danske bygningsmasse. Det er derfor vigtigt, at fuger udsorteres og håndteres korrekt ved byggearbejder.

Termoruder skal ligeledes altid udsorteres fra bygge- og anlægsaffald, jf. § 65 i affaldsbekendtgørelsen. Udskiftning af termoruder, der kan være fremstillet i perioden 1950-1977, udløser krav om screening og anmeldelse - uanset omfanget af arbejdet - jf. affaldsbekendtgørelsens kapitel 13. Dvs. fuger i tilknytning til

termoruder fra denne periode, hvor der er stor risiko for forekomst af PCB-holdig fugemasse, skal altid identificeres og udsorteres.

3. Opmåling af m² i relation til affaldsbekendtgørelsens § 78, § 80 og § 83

Affaldsbekendtgørelsen foreskriver, at:

”§ 78. Ved følgende byggearbejder skal bygherren, inden arbejdet påbegyndes, foretage en screening af bygningen eller anlægget, eller berørte dele heraf ved reovering, for at afdække, om der kan være anvendt PCB-holdigt materiale i forbindelse med opførelse eller reovering af bygningen eller anlægget:

- 1) Reovering eller nedrivning af bygninger og anlæg eller dele heraf, der er opført eller reoveret i perioden 1950 til 1977, hvis reoveringen eller nedrivningen vedrører mere end 10 m² af en bygning eller et anlæg, eller hvis arbejdet frembringer mere end 1 ton affald...”
- 2) Udskiftning af termoruder, der kan være fremstillet i perioden 1950-1977.

” § 80. Inden byggearbejder omfattet af § 78, stk. 1, påbegyndes, skal bygherren indgive en skriftlig anmeldelse til kommunalbestyrelsen. stk. 2. En anmeldelse, jf. stk. 1, skal indsendes samtidig med en ansøgning eller anmeldelse efter byggelovgivningen, eller senest 2 uger inden byggearbejdet påbegyndes.
...”

”§ 83. Ved byggearbejder, der ikke er omfattet af § 78, stk. 1, skal bygherren indgive en skriftlig anmeldelse til kommunalbestyrelsen senest 2 uger før byggearbejdet påbegyndes, hvis reoveringen eller nedrivningen vedrører mere end 10 m² af en bygning eller et anlæg, eller hvis arbejdet frembringer mere end 1 ton affald:...”

Affaldsbekendtgørelsens formulering af bagatelgrænsen på 10 m² i forhold til det berørte areal er ikke nærmere defineret og kan ved en ordlydsfortolkning indbefatte både det horisontale (gulv) og det vertikale (væg) areal, som berøres ved det konkrete byggearbejde.

I praksis kan byggearbejder omfatte både gulvareal, vægareal eller begge dele, og der kan derfor opstå tvivl om, hvilke arealer der kan indgå ved afgrænsningen af de 10 m². Hvilke arealer der indgår, når arealet af det berørte byggearbejde opgøres, kan have betydning for, om man vil blive omfattet af forpligtelsen om screening og anmeldelse, når affaldsmængden er under 1 ton: er det en horisontal måling (gulvarealet), en vertikal måling (vægarealet) eller en sammenlægning af det horisontale og det vertikale berørte areal?

Når det berørte vertikale areal ikke medregnes i opgørelsen, vil det konkret betyde, at et arbejde, der alene omfatter udskiftning af fuger – det kan være fuger mellem betonelementer eller i tilknytning til vinduer - kun vil udløse et krav om screening og anmeldelse, hvis mængden af affald udgør mere end 1 ton. Her skal man dog, som nævnt ovenfor, være opmærksom på, at kravene til udsortering af PCB-holdigt affald, gælder uanset størrelsen af det berørte areal og mængden af affald.

Det kan tale for en opgørelse af det berørte areal, hvor det vertikale areal indregnes. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at denne fortolkning vil være mere restriktiv end, hvad der blev lagt op til ved indførelsen af reglerne.

4. Fortolkning af afgrænsningen af affaldsbekendtgørelsens 10 m²

Det er på denne baggrund Miljøstyrelsens vurdering, at målingen af det berørte byggearbejde bør foregå horisontalt, og at tolkningen af den fastsatte bagatelgrænse på 10 m² afgrænses til gulvarealet af det berørte byggearbejde.

5. Øvrige regler om PCB-krav

Affaldsproducerende virksomheder skal altid udsortere farligt affald, PCB-holdigt affald og termoruder fra deres bygge- og anlægsaffald uanset størrelsen af det berørte arbejde eller mængden af affald, jf. § 65, stk. 1 og 4 i affaldsbekendtgørelsen.

Private skal også udsortere farligt affald, PCB-holdigt affald og termoruder gennem pligten til at benytte den kommunale ordning for bygge- og anlægsaffald, som giver husholdningerne mulighed for at sortere i overensstemmelse med kravene til sortering i § 65, stk. 1 og 2 (fraktioner), jf. § 35.

Det vil sige, der er ingen bagatelgrænse for kravet om udsortering af PCB-holdige materialer – reglerne gælder uanset mængde og omfang af byggearbejdet. Det er kun screenings-, kortlægnings- og anmeldelseskravene, der er omfattet af bagatelgrænserne. Disse krav gælder for både professionelle og private bygherrer.

Det bemærkes i øvrigt, at nybyggeri ikke er omfattet af krav om anmeldelse af affald, jf. § 83 i affaldsbekendtgørelsen eller forpligtigelsen til at screene, som alene knytter sig til anvendelse af PCB i perioden 1950-1977. Ved nybyggeri er kun virksomhedernes pligt til anmeldelse af farligt affald relevant.

Bilag 1

Farligt affald, PCB-holdigt affald og termoruder skal altid udsorteres fra bygge- og anlægsaffald uanset størrelsen af det berørte arbejde eller mængden af affald, og det farlige affald skal altid anmeldes til kommunen.

Det er kun screenings- og kortlægningskravet og krav om anmeldelse af ikke-farligt bygge- og anlægsaffald, der er omfattet af bagatelgrænserne på 10 m² eller 1 ton.

Disse krav gælder for både professionelle og private bygherrer.

Følgende eksempler illustrerer miljøstyrelsens vejledende fortolkning under forudsætning af, at der ikke indgår farlige stoffer:

Renovering af toilet med et bruttoareal på 5 m² (affaldsproduktion 995 kg.) = ingen anmeldelse

Renovering af toilet med et bruttoareal på 5 m² (affaldsproduktion 1005 kg.) = anmeldelse

Renovering af faldstamme i lagerhal på 1000 m² – horisontale renoveringsareal 2m² (affaldsproduktion 995 kg.) = ingen anmeldelse

Renovering af faldstamme i lagerhal på 1000 m² – horisontale renoveringsareal 2m² (affaldsproduktion 1005 kg.) = anmeldelse

Renovering af kontor – nyt gulv 25 m² (affaldsproduktion 995 kg.) = anmeldelse

Renovering af kontor – nyt gulv 25 m² (affaldsproduktion 1005 kg.) = anmeldelse

Udskiftning af termoruder, der kan være fremstillet i perioden 1950 til 1977, i rum uanset antal af ruder (det berørte areal) og størrelsen af affaldsproduktion = anmeldelse

Ved udskiftning af termoruder, der ikke er fremstillet i perioden 1950 til 1977, og hvor affaldsproduktionen >1 ton = anmeldelse